

УДК 658.15

Носирєв О.О., к.г.н., доцент,
доцент кафедри міжнародного бізнесу та фінансів
*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

Бабич І.Є., старший викладач
кафедри міжнародного бізнесу та фінансів
*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

СТРАТЕГІЯ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОСТІ

Носирєв О.О., Бабич І.Є. Стратегія підвищення фінансових результатів підприємств промисловості. У статті розглянуто тенденції розвитку та функціонування промислових підприємств України. Розроблено за узагальненням можливі заходи щодо підвищення фінансових результатів підприємств промислового сектору в умовах трансформаційних процесів. Потребує особливої уваги той факт, що істотною перешкодою підвищення конкурентоспроможності економіки є низький техніко-технологічний рівень її виробництва, що зумовлено значним зносом наявного устаткування. Від'ємні результати функціонування промислових підприємств пояснено наявністю збройного конфлікту на території Донбасу та відповідним відображенням утрати активів підприємств у фінансовій звітності. Запропоновано вдосконалення промислової політики держави в аспекті модернізації методів цільового спрямування інвестицій, податкового стимулювання конкурентоспроможних виробників, що позитивно впливатиме на підвищення фінансових результатів.

Ключові слова: фінансові результати, промисловість, трансформаційні процеси, конкурентоспроможність, основні фонди.

Носырев А.А., Бабич И.Е. Стратегия повышения финансовых результатов предприятий промышленности. В статье рассмотрены тенденции развития и функционирования промышленных предприятий Украины. Разработаны возможные меры по повышению финансовых результатов предприятий промышленного сектора в условиях трансформационных процессов. Особое внимание уделено тому факту, что существенным препятствием повышения конкурентоспособности экономики является низкий технико-технологический уровень производства, который обусловлен значительным износом имеющегося оборудования. Отрицательные результаты функционирования промышленных предприятий объясняются фактором вооруженного конфликта на территории Донбасса и соответствующим отражением потери активов предприятий в финансовой отчетности. Предложены направления усовершенствования промышленной политики государства в аспекте модернизации методов целевого направления инвестиций, налогового стимулирования конкурентоспособных производителей, что может положительно повлиять на повышение финансовых результатов.

Ключевые слова: финансовые результаты, промышленность, трансформационные процессы, конкурентоспособность, основные фонды.

Nosyriev O.O., Babych I.Ie. Strategy to improve the financial results of industrial enterprises. The article considers the trends of development and functioning of industrial enterprises of Ukraine. The relevance of the article is analysis of development trends and development of recommendations regarding the effective functioning of industrial enterprises of Ukraine. Possible measures were developed to improve the financial results of enterprises in the industrial sector in the context of transformation processes. Attention is focused on the fact that the low technical and technological level of production, which is caused by the considerable wear and tear of the existing equipment, is a significant obstacle to improving the competitiveness of the economy.

The amount of added value created in industry is decreasing, which leads to losses for the economy. In the context of the crisis and post-crisis state of Ukraine's economy, industrial enterprises reduce their profitability, which requires their management to take into account and use such important factors as the formation of the optimal physical and financial structure of capital. The greatest influence on the financial stability of industrial domestic enterprises for the investigated period had external conditions of economic activity, due to the economic situation of the country. Measures are needed to develop the domestic market for the sale of products, to reduce and restrict imports in order to support their own products, as well as to develop a set of measures to intensify the export activity of industrial enterprises. The negative results of the functioning of industrial enterprises are explained by the factor of armed conflict in the territory of Donbass and the corresponding reflection of the loss of assets of enterprises in the financial statements. The high level of depreciation of fixed assets and the low rates of their renewal, which characterize investment-reproduction processes in the industrial sector of the economy. The directions of improving the state industrial policy in terms of modernizing the methods of targeted investment, tax incentives for competitive producers, which can have a positive impact on improving financial results, are proposed.

Key words: financial results, industry, transformation processes, competitiveness, fixed assets.

Постановка проблеми. Сучасні трансформаційні процеси вимагають від підприємств якісно нового підходу до оцінки їхнього фінансового стану, до підвищення ролі фінансових важелів в управлінні суб'єктом господарювання. Особливого значення набуває визначення кількісних та якісних показників, які б характеризували стабільність, надійність і перспективність підприємства як партнера в умовах змінного середовища, його здатність маневрувати всіма видами ресурсів для досягнення високої ефективності та стійкості на ринку.

Промисловість України нині переживає суттєві зміни. Традиційні ключові галузі промисловості, такі як хімічна промисловість, машинобудування, літакобудування, космічна та оборонна промисловість, далеко не сягають своїх колишніх обсягів виробництва. У самій промисловості спостерігається перехід від важкої промисловості до таких галузей, як харчова, легка промисловість та виробництво устаткування. Сьогодні у промисловості очікується зростання виробництва за підсумками 2018 р. Однак позитивні тренди не усувають наявні ризики. У березні 2018 р. Україна та ЄС підписали «дорожню карту» інтеграції української промисловості в ланцюжок доданої вартості європейської продукції. Проте перші результати ми зможемо побачити лише у 2019–2020 рр. [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Більшість сучасних наукових розробок, що стосуються фінансових результатів діяльності промислових підприємств, містить обґрунтування методологічних та методичних аспектів адаптації існуючої системи

управління фінансовими результатами відповідно до умов ринкової трансформації. Ці питання досліджують такі вчені, як: Л. Клішук [1], Н. Костантюк [2], Л. Созанський [3], Н. Ковальчук [4], П.М. Григорчук та Н.А. Хрущ [5], Л.В. Дейнеко [8], О.М. Проволоцька та А.В. Воронкова [10], Т.П. Гудзь [11], Ю.С. Залознова [13], С.О. Ішук [14]. Водночас існує потреба у постійному підвищенні ефективності управління фінансовими результатами діяльності промислових підприємств в умовах трансформаційних змін та впливу чинників макросередовища, що дасть змогу ухвалювати ефективні управлінські рішення як на рівні окремих підприємств, так і на рівні галузей промисловості та підвищити рівень розвитку національної економіки.

Постановка завдання. Метою дослідження є узагальнення тенденцій розвитку та функціонування промислових підприємств України і розроблення за узагальненням можливих заходів щодо підвищення фінансових результатів підприємств промисловості в умовах трансформаційних процесів.

Виклад основних результатів. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства ставить за мету інформаційне забезпечення прийняття стратегічних управлінських рішень, на які істотно впливають фактичні або прогнозні дані про фінансові результати його діяльності. Йдеться про отримання невеликої кількості ключових, найінформативніших параметрів, що об'єктивно й усебічно характеризують стан та динаміку результатів діяльності підприємства. Фінансовий аналіз підприємств має за мету виявлення вразливих місць і визначення шляхів їх усунення. Дані аналізу

Таблиця 1

Вартість основних засобів у 2012–2017 рр.,
млн. грн.

	У фактичних цінах на кінець року, млн. грн.	
	первісна (переоцінена) вартість	залишкова вартість
2012	9148017	2135987
2013	10401324	2356962
2014	13752117	2274922
2015	7641357	3047839
2016	8177408	3428908
2017	7733905	3475242

відіграють вирішальну роль під час визначення напрямів конкурентної політики підприємства, вони використовуються у процесі оцінки виконання поставлених перед ним завдань та для розроблення програм розвитку на перспективу. Основними завданнями аналізу фінансових результатів діяльності підприємства є: оцінка динаміки показників прибутку, виявлення та вимір дій різних чинників на прибуток, оцінка можливих резервів подальшого росту прибутку на основі оптимізації об'ємів виробництва та витрат. Отже, аналіз фінансових результатів має за мету розроблення обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності діяльності господарюючого суб'єкта [2].

Важливою передумовою економічного та соціального розвитку країни є конкурентоспроможна промисловість як ключова ланка економіки, що взаємодіє та впливає на більшість сегментів соціальної й фінансово-економічної систем країни. Зокрема, стан, тенденції та результати функціонування промисловості відображаються на розвитку будівельної галузі, внутрішньої та зовнішньої торгівлі, створюють передумови для розвитку сфери послуг та ін. Однак сучасна модель вітчизняної економіки є сировинною й імпортозалежною з переважанням низькотехнологічних виробництв із невисокою доданою вартістю, що гальмує розвиток промислового потенціалу країни. Основною проблемою вітчизняної промисловості є низька ефективність фінансово-господарської діяльності [3].

Проблему підвищення фінансової стійкості будь-якого підприємства можна вирішити передусім за рахунок збільшення власних оборотних коштів, що досягається під час збільшення обсягу реалізації якісної продукції, виконаних робіт та наданих послуг, розмірів прибутку та підвищення рівня прибутковості підприємства у цілому. Сьогодні одним зі способів підтримання рівня фінансової стійкості на високому рівні є диверсифікація діяльності. Конкуренція на ринках товарів та послуг, а також на світових товарних ринках залишається на дуже високому рівні, тому для підприємств вигідно використати будь-яку нову можливість, щоб поліпшити свої становище та позицію на конкретному ринку. Такою новою можливістю може стати вільна ніша, що здатна принести хоч якийсь прибуток та вигоду, підприємство має якнайшвидше посісти цю нішу, адже

вона негайно заповниться конкуруючими суб'єктами економіки. Позитивним аспектом такої диверсифікації є те, що за збитковості основного виду діяльності у зв'язку з конкуренцією, кризою, дефіцитом ресурсів чи іншими можливими чинниками вирівняти положення може додаткова діяльність [4].

Якщо безпосередньо розглядати галузь промисловості України, то спостерігаємо ситуацію недостатньої фінансової стійкості та погіршення показників діяльності підприємств у динаміці, отже, буде доречною стратегія фінансової стабілізації, тобто відновлення фінансової стійкості. Ця стратегія повинна включати вирішення такої проблеми, як моральне та фізичне зношування обладнання [4]. Вартість основних засобів реального сектору економіки України в 2012–2017 рр. наведено в табл. 1.

Істотною перепорою підвищення конкурентоспроможності економіки є низький техніко-технологічний рівень її виробництва, що зумовлено значним зносом наявного устаткування (рис. 1).

Незважаючи на високий ступінь зносу основних фондів, їх оновлення здійснюється невисокими темпами, а в окремих галузях економіки практично не відбувається. Основною причиною такої ситуації є недостатність або відсутність необхідних фінансових ресурсів на розроблення та впровадження інновацій. Іншою причиною є тривалий термін окупності коштів, які вкладаються у нові технології, а за умови відсутності власних коштів і високих відсоткових ставок на кредитні ресурси цей процес ще більше гальмується. Негативний вплив на процес оновлення основних засобів здійснює недосконалість

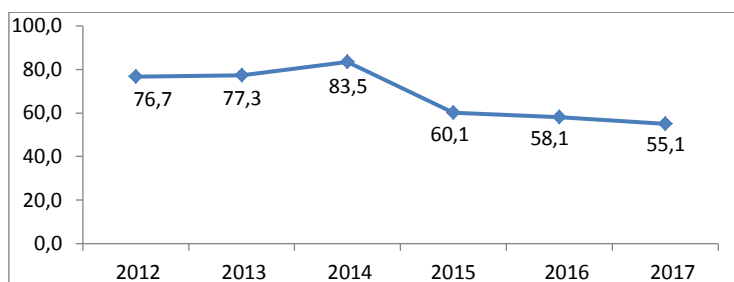

Рис. 1. Ступінь зносу основних засобів у 2012–2017 рр., %

Капітальні інвестиції за джерелами фінансування, 2017 р.

	У фактичних цінах, млн. грн.	Відсотків до загального обсягу
Усього	412812,7	100,0
у т. ч. за рахунок		
коштів державного бюджету	14324,6	3,5
коштів місцевих бюджетів	38175,9	9,2
власних коштів підприємств та організацій	288644,2	69,9
кредитів банків та інших позик	21826,9	5,3
коштів іноземних інвесторів	5667,1	1,4
коштів населення на будівництво житла	32288,1	7,8
інших джерел фінансування	11885,9	2,9

Джерело: складено авторами за даними [6]

амортизаційна політика. Для розвитку економіки, її здатності задовольняти потреби ринку й реалізувати стратегічні пріоритети ключовим є активне впровадження нових видів інноваційної продукції, наукомісткої техніки та технологій. Лише інтенсивне створення та освоєння нових технологій дасть змогу скоротити час розроблення та впровадження у виробництво нових видів продукції, що, своєю чергою, прискорить реакцію на потреби ринку [5].

Джерелами фінансування інвестиційної діяльності та оновлення основних засобів (табл. 2) можуть виступати, зокрема:

1) власні фінансові ресурси суб'єктів господарської діяльності (амортизаційні відрахування, чистий прибуток, інші надходження);

2) кошти, залучені на фондовому ринку (шляхом емісії й розміщення корпоративних прав, боргових цінних паперів, депозитарних розписок та залучення інвестицій в інших формах);

3) позики (банківські кредити, комерційні кредити, державні позики, кредити міжнародних фінансових організацій);

4) видатки державного й місцевих бюджетів, а також державних цільових фондів (у вигляді фінансування, асигнування, дотування);

5) інші джерела (благодійні внески, допомога).

Підприємства промисловості перебувають у кризовому фінансовому стані, потерпають від гострої нестачі

наявних доходів. Діяльність ключових для промислового відродження галузей упродовж останніх років є збитковою, тобто прибутки прибуткових підприємств менші за збитки збиткових. Частка підприємств промисловості, які одержали збитки, становить 27–35% у загальній кількості підприємств. Скорочення прибутку підприємств – основного джерела їхніх заощаджень та інвестицій – та збитковість діяльності призводять до загукання інвестиційної активності у промисловості. Продовження тенденцій до зниження рівня доходів та прибутків підприємств посилюватиме ризики подальшої деградації промисловості через неможливість забезпечувати власним інвестиційним ресурсом навіть просте відтворення виробничого потенціалу [8].

Податкова політика, безумовно, є одним з основних способів заохочення інвесторів для стимулювання розвитку окремих регіонів і секторів економіки та промисловості. Досвід промислово розвинених країн свідчить про те, що останнім часом спостерігається значний тиск держави на користь децентралізації промисловості, прагнення знизити міру забруднення регіонів із високою концентрацією промислового виробництва [9]. Загальну динаміку фінансових результатів підприємств промисловості до оподаткування за видами економічної діяльності в 2012–2017 рр. наведено в табл. 3.

У цілому від'ємні фінансові результати промислових підприємств зумовлені традиційними

Таблиця 3

Фінансові результати підприємств промисловості до оподаткування за видами економічної діяльності в 2012–2017 рр., млн. грн.

Рік	Фінансовий результат до оподаткування	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат
2017	87461,7	71,8	232213,1	28,2	144751,4
2016	-7569,6	72,8	141475,3	27,2	149044,9
2015	-181360,9	72,9	90315,9	27,1	271676,8
2014	-166414	63,3	76253,3	36,7	242667,3
2013	13698,3	63,3	81336,9	36,7	67638,6
2012	21353,4	62,4	86504,1	37,6	65150,7

Джерело: складено авторами за даними [6]

проблемами, серед яких: низькі техніко-технологічний та екологічний рівні виробництва, його висока енерго- та ресурсоемність, низький рівень інвестиційно-інноваційної активності, деформації у структурі виробництва, експорту, імпорту та споживання металопродукції. Не можна не звернути увагу на значний від'ємний результат 2015 р., який можна пояснити наявністю збройного конфлікту на території Донбасу та відповідним відображенням утрати активів підприємств у фінансовій звітності та загальним падінням фінансових результатів унаслідок руйнування каналів збуту та продажів продукції.

У 2017 р. фінансовий стан підприємств реального сектору помірно поліпшився. Майже в усіх галузях удалося скоротити боргове навантаження, а високі ціни на сировину та збільшення експорту зумовили зростання прибутків Сукупний прибуток до оподаткування українських компаній (без урахування фінансових та страхових) у 2017 р. становив 138,6 млрд. грн. (+53% р/р). Але порівняно з 2016 р. його розподіл був нерівномірним: найпомітніше зросли прибутки компаній добувної, харчової промисловості та машинобудування. У добувній промисловості темпи приросту виробництва в реальному вимірі у 2017 р. знизилися порівняно з 2016 р. Прибутки в секторі збільшилися завдяки зростанню цін на сировину в другому півріччі. У машинобудуванні обсяги виробництва зростають другий рік поспіль. Головна причина – підвищення інвестиційного попиту в металургії, будівництві та добувній промисловості, а також зростання експорту, переважно комплектуючих [6].

Обсяги доданої вартості, створеної у промисловості, скорочуються, що призводить до втрат для економіки. Масштаби втрат можна оцінити за такими даними: фінансовий результат підприємств, які одержали прибуток, у середньому становив 4,6–4,8% ВВП у 2014–2016 рр., а тих, які одержали збиток, – 13,7–15,3% ВВП. У підсумку обсяги збитків промисловості перевищували обсяги прибутків, і сукупний від'ємний результат сягав 9,2–10,5% ВВП. Від'ємні значення фінансових результатів свідчать про скрутне становище підприємств промисловості, їх неспроможність покривати витрати власними доходами, що слугує чинником їх декапіталізації. Крім того, ці фінансові результати віддзеркалюють обмежену здатність підприємств промисловості створювати додану вартість та прибутки, що спричиняє виникнення кризових явищ у національній економіці. Також вони свідчать про те, що досі діє деіндустріальна модель економіки, що призводить до деградації та занепаду, а «створення високотехнологічної індустріальної моделі вітчизняної промисловості, нарощування виробництва товарів із високою доданою вартістю» залишається завданням на перспективу [8].

Найбільше впливали на фінансову стійкість промислових вітчизняних підприємств за досліджуваній період зовнішні умови господарювання,

зумовлені економічним становищем країни. Водночас фінансова стійкість підприємства залежить від ефективного управління фінансовими ресурсами та визначається оптимальною структурою активів, оптимальним співвідношенням власних та позикових коштів, оптимальним співвідношенням активів та джерел їхнього фінансування. Взагалі промислові підприємства України були й залишаються недостатньо забезпеченими власними коштами для фінансування діяльності та не здатні покрити свої зобов'язання за рахунок власного капіталу [10].

В економіці України переважна більшість провідних підприємств має певний рівень фінансових дисбалансів. Найкращий стан спостерігається у харчовій промисловості та машинобудуванні, де кожне третє підприємство перебуває у стані фінансової рівноваги. Найгірша ситуація – у хімічній промисловості та технологічно пов'язаній із нею металургії. Стратегія розвитку промисловості України останнього десятиріччя не має системних позитивних результатів. Сьогодні вітчизняна промисловість не володіє достатнім обсягом власних джерел для фінансового забезпечення сталого розвитку виробництва. Подальше нарощування боргів спонукатиме до дедалі більшого відхилення від рівноважного стану [11].

У 2017 р. виробничі потужності України були завантажені лише на дві третини, і це найкращий показник останніх п'яти років. Питома вага ВВП промисловості у загальному обсязі ВВП ще з перших років незалежності України характеризується динамікою зниження. У 2017 р. частка валової доданої вартості промисловості становила 21,37%, тоді як у 1991 р. – 36%. Керуючись світовим досвідом, цю тенденцію можна було б оцінити як позитивну, якщо б вона була свідченням переходу вітчизняної економіки до постіндустріального розвитку шляхом формування її основних рис: інноваційності, інформатизації, домінування сфери послуг та розбудови економіки знань. Однак українська економіка характеризується структурними зрушеннями у промисловості на користь виробництв із низькою часткою ВВП у валовому випуску, тобто енергоємних виробництв сировинного характеру [11].

Важливим чинником формування необхідного розміру фінансових результатів підприємств є раціональне та ефективне управління фінансовою структурою капіталу підприємств. Використання позикового капіталу та його співвідношення з розміром власного капіталу може позитивно або негативно впливати на величину фінансових результатів та фінансовий стан суб'єктів підприємництва. Чим більша частка позикового капіталу у загальній сумі капіталу підприємства, тим сильніший вплив фінансової структури на рівень рентабельності власного капіталу. Напрямок впливу залежить від різниці між економічною рентабельністю всіх активів та середньою ставкою відсотків за позиковий капітал, що використовується підприємством. Позитивний

ефект забезпечується лише за умов перевищення першим показником другого. В умовах кризового та посткризового стану економіки України промислові підприємства знижують свою прибутковість, що потребує від їхнього керівництва врахування та використання такого важливого чинника, як формування оптимальної фізичної та фінансової структури капіталу [12].

Визнанням у формуванні фінансового результату економіки промисловості та її підприємств є показник створеної доданої вартості (ДВ), на який впливають рівень заробітної плати та прибуток. Валова додана вартість (ВДВ) значною мірою зумовлює стан внутрішнього ринку, рівень доходу населення, можливості розвитку економіки, промисловості, підприємств. Можливості розширеного відтворення в економіці визначаються фінансовим станом суб'єктів ринкових відносин, які базуються на здатності створення достатнього рівня ДВ та ВДВ. Останній є найважливішим індикатором економічної результативності та ефективності промисловості як складника національної економіки [13].

Тенденцію випереджального скорочення фізичних обсягів доданої вартості у промисловості порівняно з економікою у цілому, а також стосовно випуску промислової продукції. Вона з 2012 р. спостерігається по всіх агрегованих галузях промисловості. Це свідчить про зниження ефективності промислової діяльності, ідентифікація причин якого потребує спеціальних досліджень. Утім, основним чинником, безумовно, є зростання обсягів виробничих витрат (проміжного споживання) внаслідок технологічної відсталості та, відповідно, зниження продуктивності праці. Зменшення частки промисловості у ВДВ в економіці зумовлене переважно чинником зниження ефективності виробництва, а не скорочення його масштабів (хоча воно також мало свій вплив). Це є принциповим питанням у контексті такого стратегічного напрямку неоіндустріалізації, як включення в ефективні глобальні ланцюжки доданої вартості (GVCs). Така динаміка ВДВ робить промисловість України непривабливою для ТНК, які виступають головними суб'єктами формування виробничих GVCs [13].

Упродовж 2016–2017 рр. в Україні підвищився загальний рівень усіх показників, які характеризують ефективність функціонування промислового сектору економіки. Як наслідок, українська промисловість перевершила, наприклад, польську за значеннями показників фондівіддачі, а також рентабельності операційної діяльності та рентабельності обороту. Водночас продуктивність праці у промисловому секторі в Україні у 3,6 рази нижча, ніж у Польщі. Це означає, що Україна продовжує виготовляти порівняно дешеву сировинну продукцію, ціна на яку безпосередньо залежить від кон'юнктури на світових ринках. Посилення глобалізаційних процесів, а отже, міжнародної конкурен-

ції актуалізує необхідність проведення структурної модернізації вітчизняної промисловості у напрямі збільшення частки високотехнологічних видів діяльності в обсягах виробництва та експорту, задоволення потреб внутрішнього ринку у продукції вітчизняного виробництва та підвищення ефективності останнього [14].

У 2017 р. приріст промислового виробництва становив 0,4%, найбільше зростання спостерігалося у випуску хімічної продукції (+18,4%), гумових та пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (+8,2%), машинобудуванні (+7,9%). Крім того, слід зауважити, що сьогодні реалізуються окремі заходи секторальної підтримки у таких галузях, як суднобудівна, літакобудівна, автомобілебудівна, хімічна тощо. Попри окремі успішні приклади (насамперед машинобудування для агропромислового комплексу) загалом ці заходи станом на 2017 р. не дали змоги забезпечити принципове та стійке зростання виробництва у відповідних галузях. Це викликано наявністю невирішених проблем горизонтального характеру, що потребують першочергової уваги.

Висновки. Проблема стрімкої некомпенсованої деіндустріалізації економіки є фундаментальною та такою, що більшою мірою узагальнює всі інші проблеми розвитку промислового комплексу України. Сьогодні промислові підприємства потребують підтримки з боку держави з позиції заходів антикризової політики, а саме заходів щодо стабілізації фінансової системи, валютно-курсової стабілізації та сприяння поживленню економічної активності. Фінансові результати віддзеркалюють обмежену здатність підприємств промисловості створювати додану вартість і прибутки, що спричиняє виникнення кризових явищ у національній економіці. Також вони свідчать про те, що досі діє деіндустріальна модель економіки, що призводить до деградації та занепаду, а «створення високотехнологічної індустріальної моделі вітчизняної промисловості, нарощування виробництва товарів із високою доданою вартістю» залишається завданням на перспективу.

Водночас потрібні заходи щодо розбудови внутрішнього ринку реалізації продукції, скорочення та обмеження імпорту для підтримки власної продукції, а також розроблення комплексу заходів з активізації експортної діяльності промислових підприємств. Зокрема, йдеться про створення відповідної правової бази забезпечення та підтримки діяльності підприємств промисловості, фінансово-кредитної та матеріально-технічної підтримки, науково-методичного, інформаційно-консультативного та кадрового забезпечення промислових підприємств. Високий рівень зносу основних засобів та низькі темпи їх оновлення, що характеризують інвестиційно-відтворювальні процеси в промисловому секторі економіки, вказують на неспроможність реалізувати завдання з ефективної промислової політики. Вирі-

шення зазначених проблем передбачає вдосконалення промислової політики держави, зокрема модернізацію методів цільового спрямування інвес-

тицій, податкового стимулювання конкурентоспроможних виробників, що позитивно впливатиме на підвищення фінансових результатів.

Список літератури:

1. Кліщук Л. Українська промисловість та енергетика – тренди 2018-го. Онлайн-видання Na chasi. URL: <https://nachasi.com/2018/12/03/industry-ukraine>.
2. Константюк Н., Борко Н. Оцінювання фінансових результатів діяльності підприємства з метою пошуку резервів їхнього зростання. Тернопіль. 2018. Т. 1. С. 111–113. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/26090>.
3. Созанський Л. Групування регіонів України за рівнем економічної активності промисловості. *Журнал європейської економіки*. 2017. Т. 16. № 1. С. 130–142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jee_2017_16_1_10.
4. Ковальчук Н.О., Руснак Т.В. Фінансова стійкість вітчизняних підприємств як передумова їх стабільного функціонування. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 11. С. 368–371.
5. Григорук П.М., Хрущ Н.А. Аналіз сучасного стану інноваційного розвитку України. *Економічні, політичні та культурологічні аспекти європейської інтеграції України в умовах нових глобалізаційних викликів*: матеріали доп. міжнар. наук.-практ. конф. (Ужгород, 16–17 квіт. 2018 р.). Ужгород, 2018. С. 168–171.
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Національний банк України. Звіт про фінансову стабільність. Червень, 2018. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=71475860>.
8. Розвиток промисловості для забезпечення зростання та оновлення української економіки: науково-аналітична доповідь / за ред. д-ра екон. наук Л.В. Дейнеко; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Київ. 2018. 158 с.
9. Носирев О.О. Вплив зовнішніх факторів на фінансові результати машинобудівних підприємств України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2016. Вип. 10(2). С. 47–51.
10. Проволоцька О.М., Воронкова А.В. Сучасні тенденції фінансової стійкості вітчизняних промислових підприємств. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2018. № 1(83). С. 129–133.
11. Гудзь Т.П. Фінансова рівновага підприємства у системі сучасних економічних відносин. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2018. № 2(66). С. 63–74.
12. Власова Н.О., П'ятак Т.В., Скиба А.О. Вплив структури капіталу на фінансові результати підприємств машинобудування. *Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ». Темат. вип. «Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства»*. 2015. № 61(1170). С. 7–10.
13. Залознова Ю.С. Економічні та соціальні проблеми розвитку промисловості: монографія; НАН України, ІЕП. Київ, 2017. 288 с.
14. Іщук С.О. Оцінка ефективності функціонування промислового сектора економіки регіонів України. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка»*. 2018. Вип. 1(9). С. 88–97.